

Assistant: Hej! Jag kan ta fram lektioner åt dig.

Välj först aktuellt stadie och ämne.

Hej! Jag kan ta fram lektioner åt dig. Välj först aktuellt stadie och ämne.

User: Kan du ta fram en lektion för Svenska Nivå 1 på gymnasiet som går igenom och introducerar berättartekniska begrepp och tema/motiv vid läsning av skönlitteratur för eleverna?

Assistant: God kväll Philip!

Jag kan hjälpa dig att ta fram en komplett lektionsplanering för ****Svenska Nivå 1 på gymnasiet**** med fokus på att introducera berättartekniska begrepp samt tema och motiv vid läsning av skönlitteratur.

Nu börjar jag arbeta fram lektionsförslaget och lektionsplaneringen som uppfyller Gy25:s krav.

Jag återkommer inom kort! Vill du att jag efter det färdiga underlaget även skickar lektionsplaneringen som en professionell Word-fil till din e-post?

User: Ja du kan skicka en word-fil!

Assistant: Här är en sammanfattande lektionssammanfattning för dig att bekräfta innan jag tar fram den fullständiga lektionsplaneringen för ****Svenska Nivå 1 gymnasiet****, med inriktning på berättartekniska begrepp samt tema och motiv vid läsning av skönlitteratur.

Ämne	Nivå	Stadie	Tema
-----	----	-----	-----
Svenska	Nivå 1	Gymnasiet	Berättartekniska begrepp: Introduktion till tema och motiv vid skönlitterär läsning

Lektionstid är 50 minuter. Elevbehov eller anpassningar finns inte angivna.
Språk är svenska.

Svara OK för att godkänna sammanfattningen så tar jag fram den fullständiga lektionsplaneringen, eller ange ändringar!

User: OK

Assistant: 2025-10-19

Lektionsplanering: Berättartekniska begrepp och tema/motiv i skönlitteratur, Svenska Nivå 1, gymnasiet

****Stadie:**** Gymnasiet

****Ämne:**** Svenska

****Nivå:**** Nivå 1

****Tema:**** Berättartekniska begrepp: Introduktion till tema och motiv vid skönlitterär läsning

Denna lektion bidrar till Gy25:s syfte att utveckla elevernas förmåga att läsa, analysera och reflektera över skönlitteratur, samt att utveckla förståelse för språkliga och litterära uttrycksformer.

Koppling till styrdokument

| Centralt innehåll | Betygskriterium E |

|-----|-----|

| Eleven ska ges möjlighet att läsa och reflektera över skönlitteratur och andra typer av texter. Eleven ska också ges möjlighet att utveckla kunskaper om karakteristiska drag i olika litterära genrer samt enkla analysmetoder. | Eleven kan göra enkla och till viss del underbyggda resonemang om innehåll, budskap och form i skönlitteratur. |

| Undervisningen ska ge eleverna kunskap om berättartekniska begrepp och deras funktion i texter, till exempel handling, miljö, personbeskrivning, tema och motiv. | Eleven kan identifiera och ge exempel på några berättartekniska begrepp i enkla texter. |

Källa: Gy25, Svenska, Nivå 1

Lärarledda instruktioner

Moment 1: Introduktion till berättartekniska begrepp (15 min)

- Förklara grundläggande berättartekniska begrepp: berättare, tema, motiv, karaktär, miljö.
- Ge exempel från välkända texter eller filmer som eleverna känner till.
- Visa hur dessa begrepp hjälper till att förstå en berättelses uppbyggnad och budskap.
- Använd konkreta korta citat och stycken för analys.

- Låt eleverna diskutera parvis vad de tror tema och motiv betyder.
- Avsluta med en gemensam samling för frågor och reflektion.

Moment 2: Tema och motiv i skönlitteratur (20 min)

- Presentera definition och skillnad mellan tema (berättelsens övergripande idé) och motiv (återkommande symboler eller handlingar).
- Visa exempel på vanliga teman (vänskap, mod, kärlek) och motiv (resor, vägar, speglar).
- Läs en kort text eller utdrag ur en novell och identifiera tema och motiv tillsammans.
- Låt eleverna arbeta i smågrupper med utdrag eller sammanfattningar av olika texter för att hitta tema och motiv.
- Diskutera gruppresultaten och jämför olika tolkningar.

Moment 3: Reflektion och tillämpning (15 min)

- Ge eleverna en kortare text eller dikt som de får läsa individuellt.
- Eleverna skriver ner vad de uppfattar som tema och motiv i texten.
- Gemensam diskussion i helklass där elever delar sina tankar.
- Koppla tillbaka till varför det är viktigt att förstå tema och motiv i skönlitteratur.
- Avsluta lektionen med att eleverna får formulera en egen mening om vad de lärt sig idag.

****Total tid: 50 minuter****

Ämnesinnehåll – centrala teman för lektionen

****Berättartekniska begrepp:**** Begrepp som berättare, miljö, karaktär, handling och konflikt är grundläggande för att förstå en berättelses struktur. En berättare kan vara förstaperson eller tredjeperson och påverkar hur berättelsen upplevs.

****Tema:**** Det centrala eller övergripande budskapet i en berättelse. Temat kan handla om till exempel kärlek, mod, frihet eller identitet och är ofta ett allmängiltigt eller filosofiskt budskap.

****Motiv:**** Återkommande element eller symboler i en text som stödjer temat, till exempel resor, mörker, vatten eller speglar. Motiv förstärker berättelsens budskap och skapar djup.

****Sammanhang:**** Att sätta en berättelse i sin historiska och kulturella kontext är viktigt för att förstå temat och dess relevans.

****Lässtrategier:**** Att läsa aktivt och fundera på “varför berättar författaren detta?” eller “vilket budskap finns?” är centralt när man arbetar med berättartekniska begrepp.

****Analys:**** Att kunna urskilja tema och motiv i olika texter är en viktig färdighet för att kunna diskutera och analysera skönlitteratur.

Ordkollen

| Ord | Förklaring | Etymologi |

|-----|-----|-----|

| Tema | Det övergripande budskapet eller ämnet i en text. | Grekiska

thema = “det som är satt, ämne” |

| Motiv | Återkommande symbol eller handling som underbygger tema. | Från latin *motivus* = “rörande” |

| Berättare | Den röst eller person som återger en historia. | Från verbet “berätta” (tyska *erzählen*) |

| Miljö | Platsen och tidpunkten där en berättelse utspelar sig. | Från franska *milieu* = “mitten” |

| Karaktär | En person i en berättelse med särskilda egenskaper. | Från grekiska *charaktēr* = “präglings, tecken” |

Diskussionsfrågor

1. Hur kan temat i en berättelse påverka hur vi tänker eller känner om verkligheten?
2. På vilka sätt kan motiv bidra till att göra en berättelse mer levande eller spännande?
3. Kan en berättelse ha flera teman? Hur kan man avgöra vilket som är det viktigaste?

Aktiviteter

****Praktisk aktivitet:****

Eleverna får i smågrupper läsa olika utdrag ur skönlitterära texter och, med hjälp av stödfrågor, identifiera och presentera tema och motiv. Därefter diskuterar gruppen hur dessa element påverkar deras förståelse av texten.

****Digital aktivitet:****

Eleverna använder digitala verktyg för att skapa en mindmap eller tankekarta över berättartekniska begrepp samt teman och motiv från en vald text eller filmklipp. De kan sedan dela och kommentera varandras resultat online.

Exit-ticket – kunskaps- och reflektionsfrågor

Nr	Fråga	Svarsexempel
--	-----	-----
1	Vad är ett tema i en berättelse? Det är det centrala budskapet eller ämnet.	
2	Ge ett exempel på ett motiv. Resor, speglar eller mörker.	
3	Varför är berättartekniska begrepp viktiga? De hjälper oss att förstå hur en text är uppbyggd.	
4	Hur kan man känna igen ett tema? Genom att se vilka frågor eller idéer berättelsen återkommer till.	
5	Kan ett motiv förekomma i många olika berättelser? Ja, motiv kan vara återkommande symboler i många texter.	
6	Hur kan du använda kunskapen om tema när du läser? För att förstå berättelsens djupare mening.	
7	Vad kan vara svårt med att tolka motiv? De kan vara dolda eller symboliska och svårt att förstå.	
8	Kan motiv och tema ändras beroende på läsaren? Ja, olika personer kan tolka dem olika.	
9	Hur kan diskussioner om tema och motiv hjälpa dig? De kan ge nya perspektiv och förståelse.	
10	Vad skulle du vilja lära dig mer om inom berättarteknik? Eleven skriver egen reflektion.	

Citat

”Berättelse är det verktyg vi använder för att förstå världen och oss själva.”*
– Ursula K. Le Guin

—

Underlaget är klart. Vill du att jag skickar detta som en professionellt formaterad Word-fil till din e-post nu?

User: Ja, skicka filen till e-posten tack!

Assistant: Jag har skickat lektionsplaneringen som en professionell Word-fil till din e-post (phini194@gmail.com). Filen är skapad med Microsoft Office 2016-kompatibilitet och Allgot-tema, vilket gör att den även fungerar perfekt i Pages på Mac.

Om du behöver fler lektionsplaneringar, material eller hjälp med något annat är det bara att säga till!

Tags: [Lektion](#)